

Adoptat la Congresul de Constituire
din 21 aprilie 2013

PROGRAMUL POLITIC AL PARTIDULUI FORȚA POPORULUI

PATRIOTISM, RESPONSABILITATE, PROSPERITATE

Partidul Forța Poporului (PFP) exprima viziunile și voința politica a cetățenilor Republicii Moldova, care conștientizează riscurile și pericolele etapei istorice pe care o parcurge statul moldovenesc și care sunt gata să lupte pentru modernizarea țării, pentru împlinirea aspirațiilor de libertate, dreptate, bunăstare și solidaritate socială. Ca un partid de centru și reformator, cu viziuni clare asupra naturii contradicțiilor profunde cu care se confruntă societatea moldovenească, PFP pledează pentru finalizarea în termeni restrânși a perioadei de tranziției spre un sistem democratic autentic și funcțional, spre o economie modernă și eficientă.

Apariția pe scena politică a unui nou partid este expresia necesității obiective de a răspunde în mod adecvat și energic sfidărilor generate de eșecul reformelor, de aprofundarea crizei politice, economice și sociale, de dezamăgire profundă a populației față de guvernările care s-au perindat la putere în ultimul deceniu. Nemulțumirea și neîncrederea cetățenilor față de partidele politice, care se declara democratice sau liberale, se mai poate manifesta prin revenirea la putere a unor forțe conservative, care promit "bunăstarea" prin refuzul la modernizare și dezvoltarea europeană a Moldovei.

Partidul își formulează strategia și obiectivele de lungă durată pornind de la analiza profundă a cauzelor eșuării reformelor lansate mai mult de două decenii în urmă, a contradicțiilor sistemice cu care se confruntă Republica Moldova, conștientizând imperativul de a reveni plenar pe făgașul unei dezvoltări europene și democratice.

Noi considerăm ca Moldova este capabilă să-și vadă împlinite interesele naționale în baza a cinci principii fundamentale: o economie dinamică, o democrație eficientă, o guvernare competentă și responsabilă în fața poporului, un stat de drept cu o societate civilă activă, patriotică și angajată plenar în procesele de modernizare a țării. În caz contrar, în condițiile unei guvernări oligarhice, a reformelor neterminate, a resurselor limitate și a exodului masiv al populației, Republica Moldova riscă să rămână pentru o perioadă îndelungată o țară slab dezvoltată a lumii a treia în centrul continentului european. Astfel, vor crește inevitabil riscurile privind unitatea, integritatea, suveranitatea și chiar existența statului moldovenesc.

Republica Moldova se mai afla în fața unor opțiuni fundamentale privind direcția strategică de dezvoltare. În acest sens, Partidul va opta ferm și fără echivoc în favoarea finalizării reformelor democratice, edificării și consolidării unui stat de drept, unei economii competitive și eficiente, va pleda în mod consecvent pentru solidaritatea socială și reunificarea statului moldav. Programul Partidului este elaborat anume din conștientizarea naturii provocărilor etapei actuale în dezvoltarea țării, a realităților politice, sociale și economice ale Republicii Moldova.

Venim cu un program de modernizare și dezvoltare, care pleacă de la o viziune strategică clar definită asupra direcțiilor prioritare ale modernizării societății și statului moldovenesc și deriva din idealurile, principiile de baza ale liberalismului social modern, din valorile democratice, precum și, în mod obligatoriu, din interesele naționale ale Republicii Moldova. Noi suntem conștienți de faptul că Moldova se va afirma în lumea modernă ca un stat integru, independent la modul real și eficient doar valorificând toate resursele și competențele de care dispune societatea moldovenească, consolidată în baza sentimentului de patriotism și responsabilitate a cetățeanului față de prezentul și viitorul țării.

Experiența societăților aflate în tranziție ne demonstrează că mecanismele pieței libere nu pot rezolva de la sine disfuncțiile și contradicțiile pe care le generează faza inițială a capitalismului. Apariția grupărilor oligarhice, corupte și anti-naționale, care folosesc abuziv puterea de stat într-un singur scop – îmbogățirea pe seama cetățenilor prin deturnarea cinică a fondurilor publice – constituie o manifestare evidentă a distorsiunilor periculoase care blochează reformele și procesul de modernizare a țării.

Programul Partidului este în consens cu ideea consolidării statului social, a funcțiilor sale reglatorii, cu interesul permanent pentru consolidarea solidarității, armoniei și justiției sociale. Societatea în ansamblu și economia națională trebuie să fie organizate în așa fel încât să genereze mai multă bunăstare, să asigure o creștere substanțială a nivelului de trai pentru toate categoriile sociale, deci pentru majoritatea covârșitoare a membrilor societății.

Sensul programului nostru este de a scoate țara din criza sistemică, de a finaliza reformele structurale profunde, astfel construind un nou mecanism de dezvoltare economică, socială și politică a Republicii Moldova, capabil să satisfacă nevoile materiale și aspirațiile spirituale ale cetățenilor, să ridice calitatea vieții oamenilor, să asigure reintegrarea teritorială și politica a țării, modernizarea statului prin parteneriatul reciproc avantajos cu institutele și structurile lumii industrial dezvoltate și democratice.

I. MOMENTUL ISTORIC ACTUAL SI SARCINILE PARTIDULUI

Istoria Moldovei pe parcursul ultimilor două decenii este profund marcată de eșecurile partidelor politice care s-au succedat la putere, acestea nereușind să asigure o schimbare profundă și radicală a sistemului post-sovietic pentru a moderniza țara, a relansa dezvoltarea economiei naționale, a crea stabilitate socială și politică în baza principiilor și valorilor democratice. Statul moldovenesc rămâne slab și ineficient, dependent din punct de vedere economic și politic de influențe din exterior, ceea ce lezează în mod direct suveranitatea Republicii Moldova. Riscurile rămân destul de mari – falimentul eventual al statului, incapacitatea de a reveni plenar pe făgașul dezvoltării europene și de a face față provocărilor modernității.

În lipsa unor strategii naționale de tranziție de la totalitarism spre democrație, din cauza predominării intereselor corporative și de clan în activitatea instituțiilor politice și administrative ale statului, în Moldova a apărut un sistem social-economic și politic, care conține toate caracteristicile capitalismului oligarhic. Acest sistem se manifestă prin dominarea în politică și economia țării a grupărilor de tip oligarhic, care iau sub control partidele politice, sursele de informare în masă, instituțiile statului și finanțele publice prin coruperea sistemică a birocrăției.

Pe parcursul ultimilor ani anume aceste grupări au pus mina pe principalele partide politice și instituții mass-media, în special cele electronice, care sunt folosite în scopul manipulării opiniei publice și păstrării puterii în mâinile oligarhiei autohtone. Pe de altă parte, are loc pauperizarea în masă a populației țării, politizarea societății civile, degradarea clasei mijlocii aflată în faza

inițială de constituire. În spatele fațadei așa-numitei "economii de piață" și structurilor pseudo-liberale au început să se dezvolte relații sociale de tip semifeudal, antidemocratice, manifestări evidente ale stagnării și regresului în care s-a pomenit societatea moldovenească.

După evenimentele controversate din aprilie 2009, în urma cărora la puterea au venit partidele care pretind a fi de centru-dreapta, în Republica Moldova a continuat consolidarea capitalismului oligarhic, cu elemente de subordonare cvasi-totală a tuturor ramurilor puterii în stat unor interese de tip mafiot. Aceasta tendință constituie cea mai gravă amenințare la adresa reformelor democratice și pune la îndoială avansarea statului pe calea integrării europene, constituie un pericol pentru prezentul și viitorul țării. Astăzi statul moldovenesc este subminat de practicile ilegale ale grupărilor politico-oligarhice în domeniul financiar-economic, de ineficiența și gradul inadmisibil și periculos al corupției în structurile birocratice de toate nivelurile, de conservarea stării de dezmembrare teritorială a țării.

Rezultatul direct al unei guvernări incompetente și iresponsabile a partidelor care s-au succedat la putere pe parcursul ultimilor decenii este transformarea Republicii Moldova în cea mai săracă țară din Europa. Sute de mii de cetățeni sunt forțați să lucreze în străinătate pentru a sprijini financiar rudele nevoiașe care au rămas acasă. Societatea s-a împărțit în două straturi sociale mari – minoritatea bogată și majoritatea covârșitoare a cetățenilor care trăiesc sub pragul sărăciei, fără perspective reale pentru îmbunătățirea condițiilor de trai.

Unul din scopurile principale ale Partidului constă în normalizarea situației din țară, stabilizarea sferei economice și politice prin promovarea unor reforme profunde și sistematice, care ar scoate țara din stagnarea economică și impasul politic în care au adus-o actualele partide parlamentare. A venit timpul unor măsuri energice pentru a relansa economia națională, pentru asigurarea unei democrații funcționale și autentice în condițiile unui stat de drept, care ar asigura supremația legii.

Suntem convinși că numai o îmbinare armonioasă a libertății și responsabilității cetățenilor, a inițiativei civice și acțiunilor competente ale autorităților publice, plecând de la idealurile dreptății și valorile morale, va fi posibil să readucem societatea la normalitate, să evităm dezastrul revoluțiilor și mizeria contra-revoluțiilor inevitabile.

În politică să Partidul va pleca în mod hotărât și consecvent de la interesele naționale majore ale Republicii Moldova, profund conștientizate și bine articulate. Partidul va combate în mod vehement tendințele de a scinda și a polariza societatea, la care se dedau formațiunile politice sub acoperirea frazeologiei anti-occidentale sau anti-orientale, care au un singur scop – subminarea statului cu sprijinul sponsorilor din exterior.

Noi ne vom asuma plin răspundere pentru neam și țară, pentru familiile noastre, pentru prezentul și viitorul acestei țări. Voință politică, o strategie clară de renaștere națională, avansarea pe calea reformelor ne vor permite să rupem cercul vicios în care s-a pomenit Moldova. Moldova nu mai poate fi o țară a șanselor ratate. Doar munca asiduă zi de zi ne va permite să construim o Moldovă puternică și prosperă, cu care se vor mândri cetățenii săi liberi și responsabili.

II. OBIECTIVELE STRATEGICE ALE PARTIDULUI

Partidul consideră drept o sarcină primordială consolidarea statului moldovenesc democratic în primul rând prin stabilirea și menținerea legii și ordinii în țară, fortificarea instituțiilor democratice ale statului, eradicarea corupției și contracararea activității distructive a forțelor

anti-moldovenești, pentru a proteja independența, suveranitatea statului, a restabili integritatea teritorială a Moldovei.

Obiectivul strategic al Partidului consta în elaborarea și punerea în aplicare a unui program integrat și complex de dezvoltare, care va asigura creșterea dinamică a economiei naționale și stabilizarea situației în sfera socială, va crea condiții decente de trai populației țării și va stabiliza situația internă.

Pentru a face față acestor provocări și pentru a realiza progrese pe calea revenirii la normalitate Moldova are nevoie de o guvernare eficientă, capabilă să rezolve problemele cu adevărat istorice cu care se confruntă societatea. Dezvoltarea dinamică și stabilă a economiei naționale joacă un rol decisiv în promovarea schimbărilor radicale și modernizarea societății și a statului.

Nu mai puțin importantă este crearea statului de drept bazat pe supremația legii și respectul necondiționat al cetățeanului față de lege, munca, pământ și proprietatea privată. Statul trebuie să sprijine formarea și funcționarea instituțiilor și organizațiilor patriotice ale societății civile, să contribuie la restaurarea și consolidarea autorității morale a tuturor ramurilor puterii în stat.

Partidul consideră că dezvoltarea durabilă a țării pe făgașul stabilității sociale și creșterii economice este posibilă cu condiția unor reforme sistemice promovate în mod consecvent de instituțiile statului și corelate cu schimbările sociale bine monitorizate și gestionate în mod competent. Este necesar să fie frânt acel cerc vicios și distructiv al unor pseudo-revoluții politice, după care urmează inevitabil revanșa contra-revoluționară.

Partidul va contribui la instituirea în societate, precum și în mediul de funcționare al statului moldovenesc, a unei atmosfere de dialog și conlucrare armonioasă între instituțiile mature ale societății civile, ale sectorului privat social responsabil, ale administrației de stat, la nivel central și cel local cu implicarea clasei politice profesionale, incoruptibile și capabile să-și asume plin răspundabilitatea pentru actul de guvernare. Acest nou nivel de conlucrare socială și parteneriat va contribui la stabilizarea sistemelor interne ale statului și la extinderea clasei mijlocii autohtone.

Una dintre principalele provocări pe calea dezvoltării durabile în Republica Moldova consta în necesitatea unui nou mod de gândire politică, economică și juridică. Se impune o abordare sistemică și strategică a fenomenelor de ordin economic, social și politic în contextul evoluțiilor la nivel regional și mondial. O astfel de abordare va genera o viziune adecvată asupra dezvoltării Moldovei în contextul schimbărilor dinamice care au loc în lumea modernă, care va servi drept punct de plecare în elaborarea unei autentice strategii de dezvoltare.

Plecând de la ideea rolului central pe care îl joacă statul în procesul de finalizare a tranziției spre democrație prin promovarea unor reforme profunde, Partidul consideră drept un obiectiv principal modernizarea administrației publice centrale și locale, formarea unui nou tip de lideri la toate nivelurile de guvernare, instruirea și promovarea noii generații de specialiști în domeniul administrației publice.

Pentru garantarea succesului transformărilor economice, sociale și politice, care vor contribui în ansamblu la modernizarea țării, Moldova are nevoie de un mediu politic adecvat. Alegerile democratice și corecte în organul legislativ suprem determină în mare măsură vectorul de dezvoltare în continuare al țării. În acest context, venirea la putere a Partidului și punerea în practică a priorităților și obiectivelor strategice vor crea premisele necesare pentru stabilizarea situației din țară, creșterea economică și armonia socială.

Partidul va lupta în mod hotărât și consecvent împotriva oricăror forțe politice și grupări care pun la îndoială existența și viitorul statului moldovenesc, identitatea și unicitatea poporului moldovenesc. Ne vom afla în opoziție activă și vom combate orice regim aflat la putere, care sacrifică interesele poporului de dragul ambițiilor de grup și din rațiuni meschine sau promovează interesele altor state profitând de lipsa de fermitate și verticalitate de care da dovadă puterea.

Aceste sarcini primordiale pot fi realizate în practica cu condiția asigurării securității naționale, în primul rând prin contracararea activă a aspirațiilor neconstituționale separatiste și unioniste ale grupărilor antistatale, prin restabilirea integrității teritoriale a Republicii Moldova. Depășirea stării de dezbinare, asigurarea echității sociale și protecția cetățenilor socialmente vulnerabili, crearea unui climat de cooperare și instituirea armoniei sociale vor contribui la normalizarea situației din societatea moldovenească. Nu mai puțin importantă este educarea concetățenilor noștri în spiritul patriotismului și al responsabilității față de Patrie și popor.

III. IDEOLOGIA PARTIDULUI

Ideologia Partidului constă dintr-un ansamblu de idei, valori și principii, care constituie și baza conceptual-teoretică a politicilor elaborate și promovate de Partid. De asemenea, principiile ideologice ale formațiunii servesc drept repere teoretico-conceptuale pentru restabilirea integrității țării, asigurarea creșterii economice și a stabilității sociale, promovate, în primul rând, de o guvernare competentă și responsabilă în parteneriat temeinic cu forțele progresiste din țară.

Ideile, valorile și principiile de care se călăuzește Partidul în activitatea sa combat în mod vehement tot ce constituie ineficiență în actul guvernării, anarhie socială și iresponsabilitate individuală. Este și o ideologie axată pe fortificarea poporului și a statului, pe consolidarea forțelor mature, responsabile și creative ale societății moldovenești.

Principalele valori și principii ideologice de care se ghidează Partidul sunt următoarele:

1. Armonia dintre aspectul spiritual și cel material al existenței ființei umane, necesare pentru evoluția armonioasă a omului în condiții decente de viață și respectării necondiționate a libertăților și drepturilor omului și cetățeanului.
2. Patriotismul și dragostea necondiționată pentru Patrie, serviciul dezinteresat și cu abnegație în interesul poporului, păstrarea memoriei istorice, comemorarea strămoșilor, îngrijirea copiilor și părinților, grija față de tânără generație de moldoveni.
3. Păstrarea și valorificarea tradițiilor poporului moldovenesc și percepția responsabilă și creativă a inovațiilor, în special care se introduc din considerente de ordin politic în viața publică. Respectarea diversității și a dreptului la unicitate a altor popoare, națiuni și culturi.
4. Revenirea la o abordare integră și obiectivă a istoriei poporului moldav, care reprezintă țesutul conjunctiv între trecut și viitor. Atitudinea responsabilă și depolitizată față de calea seculară parcursă și experiența istorică acumulată de poporul Moldovei - piatra de temelie și sursa de inspirație spirituală pentru actuala generație de cetățeni ai țării.
5. Educarea cetățenilor în spiritul idealurilor de libertate și democrație, a principiilor statului de drept, bazat pe respectarea necondiționată a legii, a valorilor general-umane, a principiilor democrației participative și eficiente.
6. Valorificarea responsabilă și rațională a potențialului uman și economic, aplicarea unor strategii și cai novatoare în elaborarea și transpunerea în viața a unor programe de dezvoltare a țării în baza unor abordări echilibrate și responsabile a reformării politice, social-economice și instituționale ale Moldovei.

7. Rolul constructiv al statului în dezvoltarea economiei de piață competitivă și social orientată. Renunțarea categorică la calea revoluționară de dezvoltare în favoarea căii evolutive și a reformelor graduale care conduc la o schimbare treptată și sigură a situației din țară.
8. Asumarea de către liderii politici și reprezentanții administrației de stat a responsabilității personale plene pentru situația din țară, combaterea iresponsabilității colective a partidelor politice și alianțelor, a liderilor diverselor structuri politice care nu contribuie la consolidarea stabilității și prin acțiunile lor aduc prejudicii intereselor naționale ale Republicii Moldova.
9. Asigurarea unei guvernări eficiente la nivelul autorităților centrale concomitent cu extinderea competențelor și consolidarea independenței autonomiei locale, cu participarea activă a reprezentanților comunităților locale și instituțiilor societății civile.
10. politică externă înțeleaptă și pro-activă în baza coordonării politicii interne și externe a statului, plecând de la interesele naționale ale Moldovei și necesitățile obiective de a dezvolta relații de parteneriat și buna vecinătate cu statele din regiune, precum și a valorifica potențialul organizațiilor internaționale multilaterale, parteneriatele strategice cu marile țări ale lumii în interesul Moldovei.

Partidul va promova cu insistență patriotismul și responsabilitatea civică la nivel național. Suntem încrezători – fundamentul unității politice, a prosperității economice, a bunăstării sociale și a dezvoltării culturale a Republicii Moldova se sprijină pe buna și responsabilă guvernare, pe sentimentul sincer și profund al patriotismului și pe responsabilitate civică a cetățenilor noștri.

Valorile și principiile de bază ale Partidului, care vor permite Republicii Moldova să revină în termeni restrânși pe făgașul dezvoltării civilizate, sunt următoarele:

Poporul, Identitatea Națională și Patriotismul

Poporul moldovenesc se afirmă în istorie grație unității și coeziunii spirituale și materiale a oamenilor, care locuiesc pe teritoriul Moldovei. Acesta coeziune seculară derivă în mod firesc din comunitatea culturală și lingvistică, din istoria comuna, din suferințele și reușitele lui, din credința în Dumnezeu.

Din perspectiva culturală și istorică moldovenii au aparținut întotdeauna culturii și civilizației europene, chiar în ciuda unor lungi perioade de ocupație străină și traiului în componența imperiilor. În virtutea soartei și specificului geopolitic și regional Moldova continuă să se afle la răscrucea a două mari civilizații – cea Europeană și cea Eurasiatică, periodic devenind ostatică rivalităților marilor puteri și a luptei acestora pentru zonele de influență. În pofida unui trecut istoric dramatic, modul de percepere a realității și filozofia de viață a moldovenilor nu este o combinație mecanică a mai multor influențe civilizaționale.

Independența percepției culturale și identitare la moldoveni derivă din experiență seculară a poporului, din capacitatea lui de a-și păstra identitatea în ciuda circumstanțelor istorice dificile, care de multe ori amenințau însăși supraviețuirea moldovenilor ca popor. Anume din aceste considerente dragostea de țară și conștientizarea identității naționale servesc drept temelie pentru consolidarea poporului într-un moment critic de transformări profunde în toate domeniile de activitate a societății.

Fără a monopoliza dreptul și privilegiul de a fi patriot, noi afirmăm cu tărie necesitatea de cultivare și aprofundare a sentimentului de patriotism profund și luminat, care ar trebui să devină normă, poziție socială activă și responsabilă, un indicator al sănătății mintale și al maturității

membrului societății, pentru care dragostea pentru plaiul natal și poporul acestei țări este starea naturală a minții și sufletului.

Sentimentul mândriei pentru propriul popor și țară este piatra de temelie a statului, liantul unității naționale. Atașamentul omului pentru Patria-mamă reclamă dăruire de sine. Anume servirea Patriei stă la baza angajamentului membrilor Partidului nostru care sunt stataliști convinși și consecvenți.

Istorie

Dragostea de Patrie se formează în primul rând prin cunoașterea și asumarea trecutului istoric, care generează o profundă nevoie de implicare în destinele țării și ale poporului. Cunoașterea istoriei satului natal, a raionului, a orașului, a statului în întregime, ca și a arborelui genealogic al familiei, sunt elemente vitale pentru altoirea patriotismului. Numai în acest mod poate fi asigurată dănuirea noastră în timp, iar procesul istoric dobândește unitatea organică dintre trecut, prezent și viitor.

Cel care nu-și cunoaște trecutul, nu are viitor. Popoarele, ca și oamenii, dând uitării istoria, sunt sortite dispariției. Suntem purtătorii unei conștiințe colective de a fi popor moldovenesc ca entitate distinctă în primul rând datorită trecutului nostru comun, tradițiilor și culturii noastre multisekulare. Din cele mai vechi timpuri istorice poporul nostru este dornic de libertate, manifesta respect față de ordine și stat. Poporul moldovenesc își are rădăcinile încă în perioada pre-creștină, croindu-și propriul profil identitar pe parcursul secolelor.

Cetățenii Moldovei trebuie să înceteze să rămână ostatici ai interpretărilor politizate, deseori subiective și contradictorii, ale diferitor perioade din trecutul nostru, ca și ale identității colective. Numai depășind războiul identitar și abandonând interpretările arbitrare ale trecutului vom redobândi încrederea în propriul destin colectiv, ne vom construi un prezent și un viitor pe potrivă aspirațiilor noastre.

Tradiție

Cetățeanul, societatea și statul au nevoie de condiții stabile de existență și de dezvoltare, care depind nu numai de capacitatea poporului de a depăși tendințele radicale, pseudo-revoluționare în societate, dar și de aptitudine membrilor comunității de a păstra și a transmite din generație în generație abilitățile, cunoștințele și crezul, valorile și idealurile acumulate de popor pe parcursul veacurilor. Succesiunea generațiilor este în ultimă instanță determinată de tradiție, în care acestea își regăsesc expresia esenței lor spirituale, a personalității și caracterului lor național, a modului lor de viață, dar și obiceiurile, ritualurile și deprinderile lor inconfundabile.

Pe parcursul secolelor cultura moldovenească a absorbit și refăcut într-un mod creativ tradițiile principalelor minorități naționale care conviețuiesc cu moldovenii pe teritoriul țării pe parcursul secolelor. Ca urmare a acestor procese, în tradiția culturală a moldovenilor se regăsește toleranța, atitudinea binevoitoare față de toate manifestările credinței, a tradiției, a diversității poporului nostru. Cu toate acestea, în tradiția culturală a poporului moldovenesc este și neacceptarea manifestărilor inumane, a naționalismului distructiv, a sectarismului și agresivității.

În domeniul educației, științei și culturii obiectivul strategic principal al Partidului este de a contribui la formarea unei personalități armonioase, spirituale, adaptate social, responsabile și active, capabile să contribuie la dezvoltarea sănătoasă a societății. Un alt obiectiv nu mai puțin important constă în afirmarea în societatea moldovenească a valorilor spirituale și normelor morale, păstrarea identității, moștenirii istorice și culturale, a tradițiilor, consolidarea valorilor

noastre naționale, crearea de condiții pentru armonia socială prin consolidarea și armonizarea continuă a relațiilor interetnice în societate.

Individ, libertate și responsabilitate

Libertatea interioară este un drept inalienabil și o stare naturală a fiecărui individ. Transpunerea în practică a acestei legi naturale necesită calități deosebite și un grad înalt de responsabilitate morală a cetățeanului. Esența unei societăți este determinată de atitudinea acesteia față de persoana umană, care nu este un mijloc pentru atingerea scopurilor statului, ci obiectivul și sensul final al dezvoltării sociale și politice a comunității.

Principala garanție a libertății personale și a independenței publice a individului este solidaritatea fraternală a oamenilor. Idealul nostru constă în uniunea oameni liberi bazată pe armonia socială, pe ajutor reciproc și pe îndeplinirea responsabilă a obligațiilor civice de către membrii comunității.

Libertatea noastră individuală nu trebuie să intre în contradicție cu drepturile și libertățile cetățenilor, cu normele etice și morale pe care le-am moștenit de la strămoșii noștri, să atenteze la bazele fundamentate ale ordinii constituționale, să conducă la încălcarea legalității și ordinii, să servească drept justificare a acțiunilor ce au drept scop destabilizarea situației, care prezintă pericole și amenințări la adresa stabilității și securității statului.

Partidul pornește de la recunoașterea drepturilor legale ale statului și ale societății de a preveni și a combate acțiunile ilegale și criminale ale unor persoane și ale organizațiilor acestora care duc la violență, amenință viața cetățenilor, ordinea publică sau securitatea națională. Partidul sprijină prin toate mijloacele aprofundarea solidarității și asistența reciprocă a membrilor societății, crearea și menținerea unei atmosfere de armonie socială și respect reciproc a membrilor comunității, care ar limita arbitrariul în raporturile interumane, precum și ar exclude manifestările de agresiune și comportament antisocial.

Îmbinarea armonioasă a libertății, egalității și răspunderii civice reprezintă principiul de bază al abordărilor noastre a fenomenelor sociale contemporane, care trebuie să stea la baza fortificării statului.

Familia

Suntem convinși că fără o atitudine grijulie a statului și a societății față de familie nu poate fi păstrată sănătatea morală și nu poate fi asigurat un viitor decent al Moldovei. Anume în familie, însușim limba maternă, suntem învățați cum să ne comportăm în societate, percepem bazele culturii naționale și învățăm istoria Patriei.

Declinul natalității, nivelul ridicat al divorțurilor, destrămarea familiilor, inclusiv din cauza exodului masiv al cetățenilor la muncă în străinătate, creează condiții nefavorabile pentru creșterea armonioasă a tinerei generații. Avem nevoie de măsuri urgente pentru a diminua lipsurile și daunele morale suferite de copii crescuți în familii monoparentale. Copii din Republica Moldova trebuie să fie protejați de abuzul fizic, de neglijare sau indiferență, de discriminarea de propagandă împotriva familiei tradiționale din partea anumitelor minorități ca și de pornografie și droguri, aceste griji revenindu-i atât statului, cât și părinților.

Printre scopurile prioritare ale Partidului este și dezvoltarea unui sistem amplu de măsuri în vederea menținerii sănătății și asigurarea bunăstării familiei în Moldova. Protecția mamei și a copilului sunt în prim-planul preocupărilor Partidului.

O familie sănătoasă și armonioasă constituie o garanție a dezvoltării persoanei, a prosperității națiunii și a consolidării statului.

IV. DOCTRINA LIBERALISMULUI SOCIAL

Partidul este exponentul aspirațiilor de libertate, suveranitate și bunăstare a poporului Moldovei. Realizarea obiectivelor strategice pe care și le propune Partidul este posibilă prin finalizarea tranziției spre un model de societate modernă și europeană, în care se va îmbina în mod firesc și armonios libertatea cetățeanului și funcționarea unui stat puternic, eficient și responsabil în fața comunității.

Liberalismul social este doctrina politică care acoperă spațiul dintre liberalismul radical și social-democrație printr-o sinteză a liberalismului cu civismul. Liberalismul social este considerat cea mai de stânga dintre doctrinele de dreapta sau cea mai de dreapta dintre doctrinele de stânga. Altfel spus, liberalismul social pledează pentru un model liberal moderat, care caută să țină seama de problemele sociale ale lumii contemporane, probleme ce n-au primit răspuns adecvat din partea curentelor socialiste pe de o parte și a liberalismului clasic sau curentelor neolibérale, pe de altă parte.

Doctrina social-liberală reprezintă fundamentul doctrinar al identității politice a Partidului, constituind un suport conceptual-teoretic și ideologic, care sta la baza elaborării strategiilor de dezvoltare și acțiunilor politice, a modelului de societate pe care Partidul îl propune Republicii Moldova. Idealurile și valorile noastre sânt libertatea și demnitatea persoanei, respectul față de muncă și proprietate, egalitatea cetățenilor în fața legii, justiția socială, un stat puternic și eficient, egalitatea genurilor și solidaritatea umană.

În această ordine de idei, Partidul se pronunță cu fermitate contra încercărilor grupărilor oligarhice, care pretind a promova un model neoliberal de dezvoltare, de a menține Republica Moldova în starea periculoasă de stagnare și criza permanentă imitând reforme de factură liberală. De asemenea, respingem presiunea politică a forțelor care se consideră de stânga de a reîntoarce societatea moldovenească la un model "socialist", depășit de timp și cu riscuri de derapare spre un regim antidemocratic și autoritar.

Doctrina social-liberală a Partidului are o actualitate de necontestat, răspunzând în mod adecvat sfidărilor și riscurilor perioadei de tranziție. Anume liberalismul social oferă conceptul și elementele-cheie ale modelului de dezvoltare, care pleacă de la stabilirea și menținerea unui echilibru dinamic între mecanismele pieței libere și intervenția statului cu scopul de a pondera disfuncțiile care apar în organismul social și în sistemul economic.

Prin aceste valori, doctrina social-liberală se deosebește de alte doctrine liberale pe de o parte și socialiste pe de altă parte, doctrine care pun accentul fie pe libertatea individuală în defavoarea justiției sociale, fie pe solidaritatea socială și pe egalitarismul nivelator, care sufocă libera inițiativă și depreciază semnificația libertății individuale.

Contradicțiile perioadei de tranziție de la trecutul sovietic la un sistem de factură capitalistă, goană după îmbogățire rapidă, au scos la iveală și comportamente individualiste agresive, alterând adesea relațiile sociale și interumane, diminuând sentimentul responsabilității și al apartenenței la comunitate.

Egalitatea în drepturi și egalitatea în fața legii, punerea instituțiilor în slujba cetățeanului și a dreptății, protejarea oamenilor împotriva abuzurilor și a violenței reprezintă principii social-liberale, dar și esența statului de drept.

Solidaritatea umană și socială, întemeiată pe valorile moralei creștine și pe sentimentul comunitar, este indispensabilă pentru coeziunea societății, a națiunii și pentru promovarea cooperării internaționale.

Social-liberalismul crede în posibilitatea îmbunătățirii permanente a condiției umane cu ajutorul gândirii critice. Este universalist, deoarece crede în unitatea morală a speciei umane. Este individualist, deoarece pledează pentru primatul individului în raport cu colectivitatea. În fine, este egalitarist, deoarece atribuie tuturor indivizilor același statut moral fundamental.

V. GUVERNARE EFICIENTA

Suntem Partidul al stataliștilor consecvenți și al patrioților înflăcărați. Privită din perspectiva istorică Independența obținută de Moldova este un eveniment recent, apariția și afirmarea statului nostru având o semnificație spirituală și istorică incontestabilă pentru poporul moldovenesc. Anume din aceasta cauză statul nu se reduce la atribute și funcțiile sale în domeniile socio-economice, politic și de administrare a treburilor publice.

Un stat modern se poate dezvolta în mod eficient doar atunci când societatea este formată din cetățeni liberi și responsabili față de familie, societate și stat, ale căror drepturi sunt garantate de stat și apărate de sistemul organelor de drept. În ciuda unor progrese în reformele democratice, libertatea personală a cetățenilor nu a fost niciodată realizată pe deplin în Moldova, în pofida prevederilor Constituției și legislației naționale.

Statul poate deveni puternic doar bazându-se pe puterea, forța poporului, pornind de la principiul separării puterilor în stat și al funcționării eficiente a administrației de stat în condițiile integrității teritoriale a țării. Asta înseamnă în primul rând alegeri libere și corecte, control parlamentar asupra structurilor executive ale puterii, crearea statului de drept și a nucleului acestuia – justiția independentă, asigurarea stabilității politice și sociale, o administrație publică locală eficientă și un sistem modern și eficient de ocrotire a legii, de asigurare a securității naționale.

Noi considerăm că instituțiile puterii de stat se vor bucura de autoritate în societate doar cu condiția că acestea vor fi eficiente, vor promova interesele naționale și vor avea grijă de cetățeni, vor renunța la practica distructivă de scindare a societății după tot felul de criterii politice, deseori arbitrare, vor evita să tensioneze situația de dragul unor interese de moment ale formațiunilor politice aflate la guvernare. Doar o putere responsabilă este capabilă să unească membrii comunității în jurul unei cauze comune, unei idei naționale, care le va permite tuturor cetățenilor țării să se simtă în Moldova ca în propria casă.

Consolidarea democrației în Moldova poate fi asigurată doar în condițiile supremației legii și ale construirii unui autentic stat de drept, care va asigura ordinea și stabilitatea în societate. În virtutea funcției de administrare a treburilor comunității, instituțiile statului pot fi eficiente doar în condițiile respectării necondiționate a principiului egalității tuturor cetățenilor în fața legii. Eficacitatea statului va fi asigurată și de controlul democratic exercitat de societatea civilă, în condițiile aplicării principiilor supremației legii și ale separării puterilor în stat.

Statul va deveni puternic și eficient doar bazându-se pe unitatea cetățenilor, în cooperare cu societatea civilă și în parteneriat cu sectorul privat. Cetățenii apreciază eficiența administrației

publice plecând de la rezultate concrete în asigurarea bunăstării populației, și nu în funcție de promisiunile electorale și retorica populistă ale partidelor care acced la putere. Indiferent de orientarea politică și de principiile doctrinare, scopul fundamental al guvernului în Moldova este de a crea mecanisme politice, economice și juridice pentru satisfacerea intereselor de bază ale cetățenilor, ale societății în ansamblu în cadrul unui stat modern și democratic.

Pentru o bună guvernare trebuie să fie asigurată respectarea strictă a Constituției statului, precum și a următoarelor principii:

- a) dezvoltarea unui sistem politic democratic;
- b) o competiție politică sănătoasă între partide și mișcări politico-sociale;
- c) un nivel mai înalt de cultură politică și participarea cetățenilor în procesele socio-politice și în actul guvernării;
- d) alegeri de toate nivelurile în condițiile unui proces electoral corect și transparent;
- e) separația reală a puterilor în legislativă, executivă și judecătorească;
- f) îmbinarea unei largi autoguvernări locale cu un sistem eficient și bine clădit al puterii în stat "de la Primărie și până la Președinte";
- g) o participare activă și angajată a societății civile în rezolvarea problemelor ce se referă la dezvoltarea țării.

Partidul consideră reformarea serviciului public drept element-cheie în crearea unui stat puternic, care se va baza pe trei principii: responsabilitate, profesionalism și eficiență. Pentru a realiza acest obiectiv este nevoie de a crea stimulente eficiente pentru selectarea și atragerea în activitatea serviciului public a cetățenilor demni și capabili.

Rotația la putere și transferul acesteia de la o forță politică la alta ca urmare a unor alegeri corecte este una dintre garanțiile principale ale stabilității sociale și politice, ale dezvoltării economice și asigurării unui ritm susținut al reformelor inițiate.

Partidul consideră corupția, birocrăția și penetrarea structurilor oligarhice în organizațiile politice și instituțiile publice drept unul dintre cele mai mari pericole, care subminează statul din interior și provoacă daune considerabile întregii societăți, lezând drepturile fiecărui cetățean și afectând grav interesele și perspectiva de dezvoltare a antreprenorilor.

Partidul susține delimitarea clară a competențelor și responsabilităților autorităților centrale și ale administrației locale, fortificarea autonomiei și a gradului de responsabilitate a guvernelor locale. Autoritățile locale trebuie să dispună de bugete solide, garantate de venituri fiscale specifice, să realizeze strategii care ar asigura aspectul financiar al dezvoltării teritoriilor. Numai în acest caz autoadministrarea publică locală va deveni un instrument eficient pentru rezolvarea problemelor din domeniul educației, sănătății publice și protecției sociale ale cetățenilor.

VI. CONSOLIDAREA STATULUI DE DREPT

Actualitatea consolidării statului de drept în Moldova este determinată de căderea dramatică a spiritului respectării drepturilor și obligațiilor, atât de către organele statale, cât și de către cetățeni, și care a pătruns adânc în toate sferele vieții publice ale țării. Pentru a redresa situația din acest domeniu extrem de important pentru viitorul statalității moldovenești este necesară reevaluarea la rece a situației curente, precum și elaborarea unei strategii a reformării justiției în conformitate cu principiile de bază ale statului de drept.

Partidul considera, ca în condițiile în care instituțiile statului sunt capturate de grupările oligarhice, lupta pentru un stat cu adevărat de drept în Republica Moldova devine scopul central

al forțelor cu adevărat democratice și patriotice. Întoarcerea Moldovei pe făgașul unei dezvoltări europene și civilizate este de neconceput fără respectarea necondiționată a principiului supremației legii și separării puterilor în stat.

Pentru a construi un stat de drept în Republica Moldova Partidul va lupta pentru realizarea în practică a principiilor și valorilor unui astfel de stat, care sunt următoarele:

1. Supremația legii - un principiu fundamental, care stă la baza unui stat de drept, care pleacă de la ideea conform căreia legea reprezintă cea mai înaltă valoare juridică, iar toate relațiile politice, economice, sociale și culturale funcționează în baza legii și corespund acesteia întru totul.
2. Crearea unei societăți civile deschise, libere, democratice, bazate pe lege, pe responsabilitate civică, pe spiritul de autoorganizare al cetățenilor, ceea ce transformă treptat individul în elementul central al unui stat de drept și civilizat. Societatea civilă și un autentic stat de drept sunt două părți ale unui tot întreg. Acolo unde lipsește statul de drept, lipsește și societatea civilă. Și invers – în cazul în care nu funcționează o veritabilă societate civilă viabilă, nu există un stat de drept.
3. Aplicarea strictă a principiului separării puterilor, în conformitate cu care cele trei ramuri ale puterii în stat - legislativă, executivă și judecătorească – sânt la fel de importante, dar au competențe, mecanisme de formare și funcționare diferite.
4. Delimitarea clară a competențelor între cele trei ramuri ale puterii în stat, a modului de formare ale acestora, independența lor și controlul din partea societății constituie nu numai condiția necesară pentru edificarea unui stat modern, dar și pentru funcționarea eficientă a sistemului judiciar din Republica Moldova.
5. Respectarea necondiționată a principiului egalității tuturor cetățenilor în fața legii. Protecția garantată a drepturilor, libertăților, onoarei și demnității cetățenilor nu este posibilă fără aplicarea strictă a acestui principiu.
6. Responsabilitatea reciprocă a statului și cetățeanului – nu numai cetățenii sânt responsabili în fața statului, ci și statul poartă responsabilitate față de cetățenii săi. Un stat de drept, conform definiției, este un stat democratic, care respinge modele rigide, autoritare de guvernare, care respectă și garantează drepturile și libertățile fundamentale ale cetățeanului.
7. Moralitatea în administrarea statului trebuie să devină un concept de amploare națională, din motiv că serviciul de stat este un indicator al calității statului însuși. Statul trebuie să promoveze politica de consolidare a bazelor eticii și moralității, în special în rândul funcționarilor publici.

Partidul formulează atât obiectivele principale, cât și direcțiile prioritare pentru îmbunătățirea reglementării juridice a raporturilor sociale, reformarea și modernizarea organelor de ocrotire a dreptului. Drept elemente-cheie ale edificării unui stat de drept și democratic urmează a fi finalizarea procesului de reformare a MAI, SIS, CNA, CNI, a procuraturii și sistemului judecătoresc. În acest sens, o importanță deosebită o are perfecționarea în continuare a sistemului judecătoresc și procuraturii.

Reforma sistemului judecătoresc

Partidul consideră că societatea moldovenească are nevoie de măsuri serioase și imediate îndreptate spre modernizarea justiției, în primul rând prin asigurarea independenței sale față de alte ramuri ale puterii și responsabilității în fața poporului. Constituirea unui corp judecătoresc profesionist, responsabil și independent de presiunea politică depinde întâi de toate de modul de selectare și promovare a judecătorilor după calitățile lor profesionale și morale. Aceasta

presupune un nivel înalt de pregătire profesională, educație multilaterală, orizont larg, onestitate și incoruptibilitate, compasiune.

Acest proces de selectare a candidaților la funcția de judecător, precum și atestarea periodică a acestora, trebuie să devină unul decisiv în prevenirea corupției, traficului de influență, cumatrismului și nepotismului, care discreditează justiția și corpul judecătoresc în ansamblu.

Urmează a revizui principiile constituirii Consiliului Superior al Magistraturii, care joacă un rol decisiv în selectarea și promovarea membrilor corpului judecătoresc. Este necesar ca în componența acestuia să fie incluși nu numai reprezentanți ai corpului de judecători, dar și reprezentanți ai societății civile, cercurilor academico-universitare, și avocaturii. Această componentă a reformei sistemului judecătoresc este menită să afirme puterea judecătorească ca o forță puternică și independentă, care se conduce în activitatea sa de principiul supremației legii.

Reforma Procuraturii

În viziunea Partidului reforma procuraturii ca instituție de stat trebuie să fie efectuată în baza unui concept care ar pleca de la rolul acestei instituții de stat în cadrul unui stat democratic și de drept. Funcția-cheie a Procuraturii în contextul reformelor democratice în calitate de instrument al statului constă în supravegherea respectării legislației în vigoare de către toți membrii comunității, a principiului egalității cetățenilor în fața legii.

Procuratura trebuie să dispună de mai multe instrumente pentru a proteja cetățenii de eventualele abuzuri din partea organelor de drept, funcționarilor publici, în special în contextul corectitudinii aplicării legii. Importante vor rămâne funcțiile procuraturii în astfel de domenii ca lupta cu criminalitatea, urmărirea penală, asigurarea apărării intereselor publice în cadrul procedurilor civile, de arbitraj, administrative și constituționale, participarea la prevenirea încălcărilor legilor. Procuratura trebuie să contribuie la procesul de aducere a legislației în vigoare în concordanță cu nevoile obiective ale statului și societății.

Trebuie asigurată o colaborare eficientă a Procuraturii cu Ministerul Afacerilor Interne, altele organe de ocrotire a dreptului, în crearea unor structuri interdepartamentale puternice și influente, care vor acționa eficient în investigarea fiecărei infracțiuni.

Procuratura urmează pe deplin să-și îndeplinească dreptul prevăzut de lege de restituire a prejudiciului cauzat statului de către funcționarii de stat, precum și de instituțiile statale, inclusiv prin abuz de putere și delapidare a proprietății statului. Acest fapt ar duce la sporirea gradului de responsabilitate a funcționarilor publici, la respectarea strictă a legislației și principiul egalității în fața legii.

Este necesar de a perfecționa cadrul legal de selectare a procurorilor prin intermediul Consiliului Superior al Procurorilor, inclusiv a candidaturii Procurorului General, cu implicarea specialiștilor din domeniul juridic și a societății civile. Fără aceste măsuri urgente de ajustare a Procuraturii la principiile unui stat de drept, societatea moldovenească nu va fi în stare să finalizeze etapa tranziției spre o societate modernă și democratică.

VII. PRIORITĂȚILE POLITICII EXTERNE

În domeniul politicii externe Partidul consideră drept obiectiv strategic major promovarea eficientă a intereselor naționale pe scena internațională, stabilirea și menținerea relațiilor reciproc avantajoase cu țările lumii pentru a asigura stabilitatea și securitatea națională, inviolabilitatea

frontierelor, consolidarea suveranității și restabilirea integrității teritoriale, crearea premizelor optime pentru dezvoltarea socio-economică stabilă și ascendența a Republicii Moldova.

Rivalitatea supraputerilor și influența factorului extern asupra țărilor din Europa de Est într-o mare măsură determină specificul dezvoltării Moldovei, dar și direcția formării și transformării regimurilor politice ale statelor din regiune. Pe de altă parte, apartenența istorică a Moldovei la civilizația și cultura europeană determină direcția strategică a țării spre integrare în cele mai importante organizații continentale multilaterale.

În condițiile în care noua arhitectură a ordinii internaționale se formează în baza conceptului unei lumi multipolare, Moldova se orientează spre Uniunea Europeană, grație ponderii politice și economice a comunității statelor europene, pentru asigurarea propriilor interese naționale, în special în domeniul dezvoltării economice și securității naționale. Din punct de vedere politic, integrarea europeană a Moldovei înseamnă finalizarea reformelor, stabilitate democratică, creșterea nivelului de securitate, reîntregirea teritorială a statului. Din punct de vedere economic – înlăturarea sindromului de economie periferică, avansarea competitivității țării pe termen lung pe piața europeană, creșterea oportunităților de acces la fondurile de dezvoltare, asistența tehnică, investiții și tehnologii noi.

Un impact decisiv asupra procesului de modernizare al țării îl are relansarea dezvoltării economiei naționale atragerea investițiilor străine, dezvoltarea comerțului exterior, diversificarea piețelor de desfacere a mărfurilor autohtone, asigurarea securității energetice a țării. Pornind de la interesele naționale, ținând cont de dinamica și conținutul proceselor care au loc pe scena internațională, în special la nivel continental și sub-regional, Partidul considera următoarele direcții drept priorități incontestabile ale politicii externe a Republicii Moldova:

1. Menținerea unor relații reciproc avantajoase de bună vecinătate cu România și Ucraina, în baza recunoașterii necondiționate a suveranității, integrității teritoriale și inviolabilității frontierelor țării, neamestecului în treburile interne pornind de la interesele comune și de la respectarea dreptului internațional și a drepturilor omului.
2. Menținerea obiectivului major al politicii externe pe agenda raporturilor bilaterale și multilaterale a Moldovei – reintegrarea teritorială a statului prin aplanarea diferendului Transnistrean în strictă conformitate și spiritul normelor dreptului internațional.
3. Dinamizarea integrării Republicii Moldova în procesele și structurile europene prin dezvoltarea reciproc avantajoasă a raporturilor bilaterale, precum și multilaterale cu statele UE în domeniul modernizării și reîntegrării statului.
4. Dezvoltarea relațiilor strategice cu Federația Rusă în baza principiilor de egalitate și respect reciproc, recunoașterii integrității teritoriale și suveranității Republicii Moldova, de cooperare bilaterală în domeniul securității regionale, în cel comercial-economic, umanitar, cultural și de altă natură.
5. Consolidarea relațiilor cu SUA, bazate pe obiective strategice comune la nivel regional și continental – asigurarea stabilității și securității în sudul Europei de Est și regiunea Mării Negre. Asigurarea unei interacțiuni eficiente în procesul de soluționare a diferendului transnistrean și evacuării trupelor străine de pe teritoriul național. Aprofundarea parteneriatului în domeniul finalizării tranziției spre un regim democratic consolidat și o economie de piață competitivă, atragerii investițiilor în economia națională, care rămân element crucial în dezvoltarea economiei.
6. Promovarea activă a politicii externe la nivel regional, plecând de la prioritățile intereselor naționale ale țării în relațiile cu statele din spațiul Carpato-balcanic și regiunea Mării Negre;
7. Menținerea unor relații favorabile în domeniul politicii, economiei, comerțului, științei și tehnicii, culturii cu statele-membre ale Comunității Statelor Independente.

8. Dezvoltarea relațiilor de parteneriat și de colaborare cu statele-membre ale Uniunii Europene, în mod special cu Germania, Franța și Marea Britanie.
9. Aprofundarea relațiilor cu statele Europei Centrale și de Est, atât pe plan bilateral, cât și multilateral, inclusiv în scopul preluării experienței acestor țări în domeniul reformării sistemului politic, construirii unui stat democratic de drept, edificării unei economii eficiente.
10. Creșterea rolului diplomației economice în procesul de promovare a intereselor de modernizare a țării, de finalizare a reformelor sistemice și relansare a dezvoltării economice în condițiile creșterii interdependenței statelor lumii, aprofundării integrării economiilor naționale și sporirii rolului instituțiilor financiar-creditare internaționale.
11. Promovarea pro-activă a imaginii țării pe scena internațională – ca partener de încredere în asigurarea stabilității și securității la nivel regional, destinație sigură pentru investiții, o țară cu o istorie și cultură bogată.

Pornind de la obiectivele strategice și prioritățile stabilite, Partidul va contribui la elaborarea și realizarea în practică a strategiei de politică externă a Republicii Moldova, precum și la identificarea și utilizarea unor instrumente și mijloace calitativ noi pentru asigurarea intereselor naționale pe arena internațională. O astfel de strategie va ține cont de specificul etapei contemporane de mondializare, precum și de noile provocări și amenințări, a căror depășire posibilă numai în rezultatul consolidării cooperării internaționale.

VIII. FORTIFICAREA SECURITĂȚII NAȚIONALE

Obiectivul strategic major al statului în domeniul securității naționale constă în promovarea intereselor fundamentale ale Moldovei în asigurarea independenței, suveranității și integrității teritoriale, a ordinii constituționale, în promovarea valorilor democratice și a principiilor statului de drept, respectarea și protejarea drepturilor omului, asigurarea păcii, bunăstării populației și prosperității statului.

Partidul consideră, ca democratizarea sectorului de securitate, concomitent cu ajustarea instituțiilor acestui sector la natura și dinamica riscurilor, amenințărilor și pericolelor cu care se confruntă Republica Moldova, sunt în stare să creeze premise pentru realizarea acestui obiectiv strategic. Devine tot mai evident că nu poate fi vorba de europeanizarea Republicii Moldova atât timp cât sistemul de securitate va rămâne nereformat, iar reformele au un caracter parțial sau nu sunt duse la capăt.

Schimbările pe scena internațională și apariția noilor riscuri și amenințări la adresa securității naționale, militare și nemilitare, contextul geopolitic în care se afla statul moldovenesc, generează noi dominante ale situației în interiorul țării și în afara frontierelor naționale, ceea ce necesită și noi forme și metode de activitate ale serviciilor speciale. Evaluarea, prevenirea, controlul și contracararea eficientă a principalelor riscuri și amenințări la adresa securității naționale vor deveni obiective strategice incontestabile ale instituțiilor statului în domeniul de referință.

În această ordine de idei, necesitatea modernizării complexe și graduale a sistemului de asigurare a securității naționale derivă din trei factori de bază:

1. Imperativul finalizării procesului de reformare a sectorului de securitate prin aplicarea principiilor și rigorilor statului de drept și consolidând controlului democratic asupra forțelor armate și serviciilor speciale ale statului.
2. Ajustarea obiectivelor strategice, a scopurilor imediate și de lungă durată, precum și a capacităților instituționale ale sistemului național de asigurare a securității la conținutul

și caracterul amenințărilor, riscurilor și pericolelor cu care se confruntă statul moldovenesc.

3. Asigurarea unei comunicări eficiente cu societatea prin stabilirea unui grad suficient de transparență și păstrarea concomitentă a secretului de stat.

Siguranța cetățeanului, stabilitatea internă a societății și securitatea statului depind și de capacitatea de contracarare a unei serii de noi amenințări și riscuri, care sunt generate de perioada de tranziție și reformele social-economice neterminate. Cum ar fi subdezvoltarea economică a țării și dependența energetică de furnizorii externi, instabilitatea sistemului financiar-bancar, sărăcia unui procent destul de mare al populației, factorul criminogen și corupția devenită sistemică, problema demografică și sănătatea populației, insecuritatea informațională și altele.

Reușita modernizării sectorului de securitate depinde și de câștigarea sprijinului societății pentru procesul de reformă, de armonizare și compatibilizarea ministerelor, departamentelor și instituțiilor statului cu normele democratice și practicile europene în domeniul respectiv, precum și de valorificarea potențialului societății civile în procesul elaborării noilor reglementări.

Anume stabilirea judicioasă și corectă a priorităților strategice, de la definirea judicioasă a domeniilor de responsabilitate a statului și societății în ansamblu, redefinirea competențelor instituțiilor din domeniu, plecând de la normele și principiile democratice, ne vor permite să modernizăm sectorul de securitate. Acest proces de asemenea va include ajustarea cadrului legislativ, implementarea unor noi forme de activitate, restructurarea instituțiilor, introducerea și aplicarea unor procedee și mecanisme performante în activitatea informativă și contrainformativă.

1. Afirmarea priorităților democratice și umaniste în activitatea instituțiilor și organizațiilor sectorului de securitate – asigurarea în primul rând a siguranței cetățeanului, securității și stabilității societății și a Statului (în societatea de tip autoritar ordinea de prioritate este inversă).
2. Supremația legii ca element esențial al construirii și funcționării unui stat de drept, eliminarea presiunilor politice sau de altă natură asupra activității instituțiilor care asigură securitatea națională.
3. Controlul democratic din partea societății asupra forțelor armate și serviciilor speciale ale statului. Optimizarea pârghiilor de control parlamentar, care să prevină eventualele încălcări ale drepturilor cetățenilor și derapaje antidemocratice.
4. Implicarea activă și responsabilă în procesul de control democratic asupra serviciilor speciale a societății civile și a mass-media cu adevărat independentă.
5. Excluderea monopolizării sferei de asigurare a securității naționale de către un serviciu sau instituție a puterii în stat. Asigurarea suprapunerii și verificării informației din câteva surse independente întru a evita manipularea factorilor de decizie.
6. Eliminarea dublării și concurenței contraproductive între diverse ministere și departamente în domeniul de referință prin coordonarea eficientă a activității la nivel de Președinție și Guvern.
7. Instituțiile statului democratic pretează servicii cetățeanului și comunității în ansamblu în domeniul asigurării condițiilor optime de stabilitate și securitate prin contracararea primejdiilor și riscurilor imediate și eventuale.
8. Transparența rezonabilă în activitatea serviciilor secrete ale statului, eliminarea secretizării excesive a materialelor, concomitent cu eliminarea riscului scurgerii informației.
9. Promovarea în societate a unei imagini adecvate a sistemului de asigurare a securității naționale.

IX. RELANSAREA DEZVOLTARII ECONOMIEI NATIONALE

Economia trebuie să devină un mijloc eficient pentru crearea premizelor materiale întru dezvoltarea durabilă și armonioasă a personalității umane și a societății în ansamblu. Partidul pledează pentru caracterul uman al economiei naționale, care trebuie să se ghideze de principiul "Economia există pentru om, nu omul pentru economie". O astfel de economie se bazează pe o îmbinare organică a inițiativei private, a concurenței sănătoase și a rolului constructiv al statului în asigurarea armoniei și stabilității sociale.

Problemele economice cu care se confruntă Moldova trebuie să fie rezolvate în baza unei abordări holistice și sistematice. E timpul să ne concentrăm eforturile în domeniul economiei reale, să creștem premize optime pentru dezvoltarea sectoarelor de producție ale economiei naționale, în primul rând în domeniul industriei și agriculturii. Drept prim pas se impune eliminarea distorsiunilor create de acțiunile grupărilor oligarhice și restabilirea mediului normal pentru activitatea agenților economici. Aceste eforturi vor necesita nu numai curaj și consecvență în acțiuni, dar și o strategie bine chibzuită, ca și creativitate în relansarea reformelor economice.

Partidul consideră că în noile condiții reformarea economiei ar trebui să se facă cu costuri sociale minime, fără a se provoca aprofundarea stratificării sociale după criteriul de bunăstare și reducându-se la minimum impactul negativ al stihiei pieței libere. Procesul de modernizare va ține cont de experiența acumulată și formele de management tradiționale.

Modernizarea trebuie să conducă la o creștere semnificativă a competitivității economiei moldovenești. Acest obiectiv poate fi atins în cazul în care modernizarea economică nu se va limita doar la preluarea mecanică a modelelor de dezvoltare impuse din exterior. Modernizarea trebuie să contribuie la organizarea în Republica Moldova a unui astfel de sistem de producție, distribuție, consum de bunuri și servicii, care ar combina în mod organic potențialul creativ al pieței și rolul flexibil de reglementare al statului.

Pentru dezvoltarea economică rapidă și dinamică a țării este important să se asigure stabilitatea politică și socială, să fie create condiții atractive pentru investitorii străini, în primul rând prin eliminarea corupției, a traficului de influență și prin asigurarea supremației legii. În același timp, politica economică a statului trebuie să creeze condiții optime pentru dezvoltarea rapidă a industriei, agriculturii și serviciilor, să încurajeze producția de produse ecologic pure.

Partidul este convins că perfecționarea și consolidarea cadrului legal în domeniul activităților de afaceri, un dialog permanent și constructiv între Guvern și sectorul privat al economiei, un sistem de garanții solide, în primul rând de ordin juridic, pentru libertatea activității de antreprenariat, sprijinirea eficientă a dezvoltării businessului vor pune în funcțiune mecanismul economic al statului. Nu mai puțin importantă este crearea unui mediu propice pentru o concurență eficientă, sporirea nivelului de responsabilitate socială a antreprenorilor în ansamblu, aceste pârghii urmând să scoată economia națională din impas, vor crea în ansamblu condiții pentru relansarea economiei naționale.

Doar ameliorarea standardelor de viață ale populației este capabilă să creeze premize pentru formarea unui mediu social normal, stabil și previzibil, nucleul central al căruia va deveni clasa de mijloc, actualmente în curs de constituire. Anume acești oameni, care doresc să trăiască în condiții de ordine și stabilitate, își câștiga existența prin propriile eforturi și inițiativă, datorită aptitudinilor profesionale, abilității antreprenoriale și manageriale, sunt capabili să contribuie la armonizarea relațiilor sociale și, astfel, la stabilitate în țară. Sarcina Guvernului constă în crearea condițiilor optime pentru accelerarea proceselor de consolidare economică a clasei de mijloc.

Suntem adepții unei economii de piață, care presupune și un rol pro-activ al statului în economie și în cel al finanțelor publice, care are o importanță esențială pentru promovarea unei politici bugetar-fiscale eficiente, pentru asigurarea păcii și armoniei sociale, integrității și suveranității Republicii Moldova.

Scopul nostru este: un om liber, care în nici un caz nu va deveni un sclav inclusiv al banilor. Noi pledăm pentru o politică protecționistă a statului în domeniul creării condițiilor optime pentru activitatea producătorilor autohtoni, în special în perioada formării mecanismelor de piață eficiente, în primul rând pentru a asigura economiei naționale competitivitatea pe piața externă.

Suntem în favoarea aplicării principiului impozitării progresive. Bogații trebuie să se împartă cu cei săraci, în primul rând prin intermediul achitării impozitelor, astfel contribuind la promovarea unei politici eficiente a statului în sfera socială. Acest principiu trebuie să excludă situații în care un antreprenor de succes, care plătește onest impozitele, întreține prin munca sa, sub presiunea statului, leneșii și paraziții. El reflectă eminent manifestarea unei veritabile solidarități sociale a celor cu venituri mari.

Este necesar să depășim cât mai curând posibil orientarea unilaterală și distorsiunile devenite cronice în dezvoltarea economiei naționale, care au apărut ca urmare a accentului pus pe valorificarea simplistă a resurselor financiare parvenite preponderent de la cetățenii țării care lucrează în străinătate în detrimentul dezvoltării armonioase a sectoarelor-cheie ale economiei naționale.

Sarcina cea mai importantă în politica economică: crearea rapidă a noilor locuri de muncă în industrie, agricultură și în domeniul serviciilor, ceea ce este posibil prin promovarea activă a antreprenorialului, a întreprinderilor sectorului privat, în special în domeniul tehnologiilor avansate și în condițiile unui sistem financiar dezvoltat, capabil să finanțeze în mod eficient procesele de dezvoltare economică a țării.

Susținerea agriculturii și dezvoltarea satelor

Agricultura și industria alimentară generează peste 20% din Produsul Intern Brut al Republicii Moldova și indirect asigură formarea aproximativ 40% din PIB-ul al țării. Sectorul agrar este ramura de bază care asigură menținerea unui anumit nivel de trai și contribuie la dezvoltarea satelor. Peste jumătate din populația Moldovei locuiește în zona rurală, iar mai mult de o treime din numărul total al angajaților în câmpul de muncă activează în sectorul agrar. Circa 400 de mii de persoane care locuiesc în zona rurală prelucrează terenurile agricole în mod individual.

În prezent nivelul de dezvoltare a ramurii agricole este net inferior în raport cu țările europene. Subvenționarea sectorului agrar în Republica Moldova calculat la fiecare hectar este de trei ori mai mică față de Ucraina, de patru ori mai redusă comparativ cu Rusia, de șapte ori mai joasă decât în România și de cincisprezece ori mai mică în raport cu nivelul mediu din țările Uniunii Europene.

Rata dobânzilor bancare pentru producătorii agricoli în țările europene este în medie de șase ori mai scăzută în comparație cu condițiile de finanțare a agricultorilor din Republica Moldova. Drept urmare, în condițiile globalizării economice și comerțului liber, crește considerabil riscul falimentării producătorilor agricoli autohtoni, degradarea majorității localităților rurale.

Partidul considera ca agricultura moldovenească va rămâne în această zonă de risc major, dacă în regim de urgență nu vor fi întreprinse următoarele măsuri:

- majorarea considerabilă a subvenționării agriculturii din surse interne și externe,
- ajustarea procesului de producere la rigorile piețelor de comercializare,
- promovarea largă a producției agricole moldovenești peste hotare, diversificarea pietelor de desfacere a produselor autohtone,
- dezvoltarea masivă și pro-activă a cooperării producătorilor agricoli,
- extinderea maximă a cotei producției agricole ecologice și de înaltă valoare (fructe, legume, struguri de masă ect.) și sporirea esențială a randamentului la producerea culturilor de câmp.

În efortul de redresare a situației în sectorul agrar un rol cheie îl joacă subvenționarea investițiilor și inovațiilor. Majorarea fondului de subvenționare până la 10% din mărimea bugetului de stat și trecerea treptată la subvenționarea la hectar, a costului tehnicii agricole moderne, procurate de către producători agricoli, a infrastructurii de păstrare și congelare a producției agricole, a cheltuielilor pentru creșterea producției ecologice, susținerea tinerilor fermieri.

Nu mai puțin importantă este și irigarea terenurilor agricole. În acest scop este necesară permiterea utilizării fântânelor arteziene în scopurile irigației terenurilor agricole, crearea rețelei bazinelor de acumulare a apelor cu infrastructura de canalizare, păstrare maximală și utilizarea apelor de la precipitațiile, precum și apelor subterane pentru procesul de irigare, micșorarea cu 50% a tarifelor pentru apa utilizată în procesul de irigare, subvenționarea cheltuielilor agricultorilor la procurarea sistemelor de irigare la scară mică.

În politica fiscală este necesară substituirea mecanismului actual de restituire parțială a TVA la comercializarea producției agricole cu sistemul de menținere a întregii cotei TVA pe conturile producătorilor agricoli. Introducerea pentru agricultori a unui impozit consolidat calculat pentru unitate de grad/hectar va comasa un număr maxim al impozitelor și taxelor actuale.

Sprejiniul procesului de comercializare a producției agricole:

1. Crearea sistemului statal de intervenții pe piața internă a producției agricole, care va garanta procurarea parțială a anumitor tipuri de producție agricolă de la agricultori în anii nefavorabili la prețul ce asigură nivelul minimum de rentabilitate;
2. Asigurarea exportului liber al producției agricole;
3. Înstituirea laboratoarelor zonale statale privind aprecierea calității producției agricole comercializate și serviciilor raionale fitosanitare și veterinare pentru controlul producției exportate;
4. Alocare surselor pentru promovarea producției agricole moldovenești pe piețele externe și subvenționarea introducerii de către agricultori a standardelor europene;
5. Crearea centrelor agroalimentare regionale în baza parteneriatului public-privat, la care agricultorii pot comercializa direct producția agricolă, precum și să beneficieze de serviciile necesare pentru exportul producției;
6. Subvenționarea preferințială a cooperativelor de întreprinzător ale agricultorilor, care comercializează producția agricolă;
7. Asigurarea desfășurării procedurilor vamale la exportul producției agricole ușor alterabile în maximum 6 ore;
8. Menținerea pe un termen maxim în cadrul Acordului de comerț liber cu UE a taxelor vamale la importul producției agricole;
9. Utilizarea tuturor metodelor netarifare posibile pentru limitarea importului producției agricole;

10. Acordarea producătorilor agricoli dreptului de import direct fără licență a motorinei, fertilizanților și produselor de uz fitosanitar utilizate strict în scopuri agricole.

În domeniul politici funciare Partidul considera oportun de a menține interzicerea vânzării terenurilor agricole către persoanele străine pentru următorii 10 ani, precum și subvenționarea consolidării terenurilor agricole, debirocratizarea procedurilor notariale ce țin de legalizarea tranzacțiilor funciare.

Dezvoltarea satului moldovenesc în mare parte depinde de crearea noilor locuri de muncă în localitățile rurale, inclusiv în economia neagrăcolă. O prioritate incontestabilă constă în dezvoltarea infrastructurii: repararea drumurilor locale, aprovizionarea tuturor satelor cu apă potabilă și canalizare, restabilirea punctelor medicale, instalarea Internetului în școlile din localitățile rurale, asigurarea instalării în instituțiile de învățământ a cazangeriilor, care funcționează în baza energiei regenerabile.

În domeniul social o importanță deosebită constituie egalarea mărimii pensiilor pentru agricultorii cu celelalte categorii ale populației. Pentru a încuraja revenirea în zona rurală a cetățenilor care lucrează temporar peste hotarele țării este necesară alocarea subvențiilor suplimentare și acordarea facilităților fiscale celor care inițiază afaceri pe teritoriul satului, comunei, centrului raional. Trebuie încurajați și sprijiniți și antreprenorii care practică turismul rural, precum și agenții economici care investesc în reabilitarea infrastructurii, instituțiilor de învățământ și sferei social-culturale ale zonelor rurale. Pentru soluționarea problemelor sociale cu care se confruntă satele moldovenești este necesar de a dezvolta și parteneriatul public-privat.

Relansarea sectorului industrial

Industria a fost și rămâne una din componentele principale ale economiei statelor dezvoltate ale lumii, indiferent de resursele naturale de care acestea dispun. Industria contribuie nu numai la creșterea economică stabilă, la progresul tehnic și tehnologic, inclusiv în celelalte sectoare ale economiei, dar și la dezvoltarea eficientă a capitalului uman, la îmbunătățirea standardelor de viață a cetățenilor. Dezvoltarea dinamică a industriei conduce la crearea locurilor de muncă, la formarea specialiștilor de înaltă calificare, la dezvoltarea centrelor și instituțiilor tehnico-științifice.

Printre factorii care influențează negativ dezvoltarea potențialului industrial al Moldovei pot fi menționați dominarea sectoarelor producătoare de bunuri cu valoare adăugată mică, dezvoltarea insuficientă a domeniilor care utilizează înalte tehnologii și inovații, nivelul insuficient dezvoltat al infrastructurii industriale, gradul sporit de deteriorare morală și fizică a utilajului, echipamentelor, a liniilor tehnologice din dotarea întreprinderilor, incapacitatea statului și sectorului privat de a atrage un volum suficient de investiții străine directe în sectorul industrial, costuri mari în comparație cu statele regiunii, preponderent din cauza preturilor mari la agenții economici și la materia primă.

Politica industrială a statului se bazează pe sprijinirea unor ramuri existente, în mare măsură moștenite din trecut, și nu pe stimularea inovațiilor industriale, pe necesitățile de a identifica și valorifica nișele existente pe piața regională și internațională. Astfel de politici nu contribuie la dezvoltarea companiilor performante, nu încurajează concurența loială și orientarea investițiilor în domeniile de perspectivă, nu conduc la intensificarea activității inovative. Avem nevoie de politici industriale orientate spre inovații și concurență.

Republica Moldova dispune de o piață internă cu o capacitate modestă de consum a producției industriale. Prin urmare, pentru investitorii mari, capabili să contribuie la relansarea dezvoltării

industrii naționale, specificul pieții moldovenești determină sarcina principală – valorificarea potențialului existent, precum și amplasarea geografică a țării, pentru realizarea producției pe piețele regionale, acolo unde Moldova beneficiază de acces privilegiat – în primul rând CSI și UE.

Din perspectiva strategică și necesitatea restabilirii unui echilibru firesc în economia Moldovei între sectorul industrial, în raport cu cel agrar și de servicii, sunt necesare măsuri concrete în următoarele domenii:

1. Depășirea prin modernizare și dezvoltare a structurii unilaterale a economiei, care, pentru moment, poartă un caracter agrar, cu o mare parte din industrii bazate pe procesarea materiei prime produse de agricultură.
2. Încurajarea unor forme progresive de interacțiune, cooperare și integrare între diverse sectoare industriale (clustere, parcuri industriale, zone economice libere specializate etc.)
3. Diversificarea piețelor de desfacere a produselor industriale naționale.
4. Promovarea metodelor moderne de management corporativ, a marketingului modern și instruirii personalului din sectorul industrial.
5. Lichidarea decalajului existent între nivelul de dezvoltare industrială a capitalei și alte regiuni ale țării.
6. Crearea unui sistem la nivel național de informații și servicii de consultanță de afaceri în sectorul industrial.
7. Optimizarea reglementărilor de stat și debirocratizarea activității de antreprenariat în industrie.
8. Asigurarea stabilității cadrului legal care reglementează activitatea antreprenorială, în special în domeniul politicilor fiscale și bugetare.
9. Reducerea dependenței de resursele energetice și de materia primă importate din exterior.
10. Depășirea deficitului tot mai accentuat de ingineri, tehnicieni și muncitori calificați pentru industrie prin implementarea programelor de instruire sprijinite de stat.
11. Consolidarea capacităților interne de finanțare a dezvoltării sectorului industrial, în primul rând prin stimularea și orientarea băncilor spre colaborarea reciproc avantajoasă cu agenții economici care activează în industrie.
12. Elaborarea și implementarea în practică a strategiei care ar permite Moldovei, în parteneriat cu alte state ale lumii, să beneficieze de transfer de tehnologii moderne și inovații.

Pentru recuperarea decalajului existent în dezvoltarea economică și tehnologică în raport cu statele-membre ale UE, în special în domeniul industriei, sunt necesare investiții majore, precum și diversificarea capacităților de producție în raport cu piețele de desfacere existente și potențiale. Dat fiind caracterul limitat al capacităților investiționale interne, deficitul de resurse investiționale poate fi acoperit prin atragerea investițiilor străine directe, prin crearea condițiilor optime și sigure pentru investitorii potențiali. În afara de finanțarea necesităților de capital, sunt necesare eforturi susținute din partea statului și sectorului privat pentru încurajarea transferului de tehnologii moderne, know-how și experiența managerială eficientă.

X. POLITICI SOCIALE

În opinia Partidului, pentru relansarea politicii sociale în Republica Moldova este necesar de a stopa decăderea economică, care conduce inevitabil la declinul calității vieții și a nivelului de trai a populației. Agravarea situației economice datorită corupției și managementului ineficient, prăbușirea industriei și stagnarea în domeniul agriculturii a generat și penuria de resurse pentru susținerea programelor sociale.

Programul Partidului are ca obiective de politică socială modernizarea societății în condiții de stabilitate și creșterea nivelului de asistență socială. Modernizarea socială trebuie să devină coerentă și dinamică, realizată în baza programelor sectoriale elaborate și promovate la nivel național și local în domeniul asigurărilor sociale, asistenței sociale, a familiei, a copilului, a categoriilor defavorizate.

Stabilitatea socială va fi susținută prioritar prin stoparea procesului de sărăcire a populației și prin dezvoltarea clasei de mijloc.

Stoparea și eradicarea definitivă a sărăciei este un obiectiv prioritar al Partidului în domeniul asigurării stabilității sociale. Acest obiectiv va fi atins prin asigurarea unui standard de viață considerat decent și acceptabil pentru cetățeni și prin respectarea necondiționată a drepturilor fundamentale ale omului : dreptul la muncă, drepturi de familie și locuire, dreptul la educație, dreptul la asistența medicală etc.

Clasa de mijloc reprezintă factorul de echilibru și dezvoltare a societății. Acest grup social majoritar într-o societate modernă și democratică este alcătuit din reprezentanții businessului mic și mijlociu, țărani și fermieri, proprietari de pământ și utilaje agricole, din angajați și patroni, din majoritatea funcționarilor publici, din oameni din învățământ, din cultură, din savanți și artiști, din ingineri, tehnicieni și muncitori cu calificare ridicată, din alte categorii cu un venit suficient de înalt în raport cu media pe economie.

Redistribuirea veniturilor statului se va realiza prin diversificarea metodelor de alocare, prin focalizarea în funcție de stringența necesităților și prin dezvoltarea fondurilor private ca alternativă la bugetele publice.

Partidul va substitui modelul actual de asistență socială, apreciat ca ineficient și birocratic, cu un model dinamic și uman, focalizat pe dezvoltarea serviciilor de asistență socială, prin programe destinate anumitor categorii de cetățeni socialmente vulnerabili, cu resurse de finanțare precise. Vor fi instituite servicii speciale pentru protecția persoanelor și grupurilor aflate în șomaj temporar.

Partidul va acționa pentru consolidarea solidarității între generații, pentru o mai bună organizare a sistemului de asigurări sociale și pentru dezvoltarea sistemului societăților private de asigurări. Partidul va interveni pentru reducerea obligațiilor fiscale individuale, concomitent cu lărgirea bazei de impozitare, astfel încât să se asigure completarea corespunzătoare a veniturilor pentru toți cei care, din diverse motive, suportă pierderi de venit. Se impune separarea bugetului de asigurări sociale de bugetul public, pentru protejarea acestuia de intervenția și chiar de abuzurile birocratice.

Partidul va promova demonopolizarea domeniului de implementare și aplicare a politicilor sociale, preponderent prin creșterea numărului de parteneri implicați: comunități locale, organizații private, familii, organizații neguvernamentale etc. O politică socială activă și eficientă contribuie la stabilizarea situației interne, asigură armonia socială, astfel contribuind nemijlocit la dezvoltarea economică și modernizarea țării.

Programul reformelor sociale al Partidului oferă repere și direcții prioritare, care vor permite elaborarea și promovarea politicilor sociale în funcție de potențialul real al statului, dar și pornind de la încurajarea inițiativei membrilor comunității, din necesitatea de a mobiliza resursele financiare ale cetățenilor, precum și ale sectorului privat în baza interesului reciproc.

Reorganizarea și optimizarea sistemului de dezvoltare socială va viza atingerea următoarelor obiective strategice, care vor constitui repere principale în elaborarea programelor de activitate în domeniul de referință:

1. Trecerea la politica bazată pe modelul "statului subvențional", care asigură o redistribuire justă și echitabilă a cheltuielilor sociale în favoarea celor mai vulnerabile pături ale populației, fără a încuraja dependentă și parazitismul social.
2. Maximizarea protecției și asistenței acordate grupurilor social-vulnerabile ale societății, cetățenilor care nu au capacitatea să soluționeze de sine stătător problemele existențiale cu care se confruntă și au nevoie de sprijinul comunității și statului.
3. Crearea unor astfel de condiții economice pentru populația aptă de muncă, care ar permite cetățenilor să-și asigure un nivel mai înalt al consumului social din contul propriilor venituri, inclusiv servicii mai bune în domeniul învățământului și al sănătății, un nivel decent al vieții la o vârstă înaintată.
4. Asigurarea accesului cât mai larg al cetățenilor la bunurile sociale de bază, care includ, întâi de toate, oferirea serviciilor calitative în domeniul sănătății și învățământul general și profesional.
5. Consolidarea capacităților instituționale ale statului care activează în domeniul social pentru a mobiliza mijloacele populației și ale agenților economici, utilizarea eficientă a acestora, iar pe această bază – asigurarea calității înalte și a posibilităților vaste de alegere pentru populație a bunurilor publice și serviciilor sociale oferite.
6. Formarea unui potențial uman al societății adecvat exigențelor moderne pe plan educațional, științific, tehnologic, inovațional, cultural și moral.
7. Crearea condițiilor economice pentru populația aptă de muncă în vederea ridicării substanțiale a nivelului bunăstării în baza propriilor venituri, în primul rând prin crearea noilor locuri de muncă și creșterea gradului de ocupare în câmpul muncii;
8. Realizarea strategiei de eradicare a sărăciei, eliminarea discrepanțelor în ceea ce privește nivelul de trai, asigurarea protecției sociale a celor mai vulnerabile categorii ale populației, dezvoltarea sistemului de asistență socială echitabilă, cu destinație precisă.
9. Asigurarea accesului general la serviciile social-culturale (ocrotirea sănătății, învățământ, cultura etc.).
10. Majorarea pensiilor și perfecționarea sistemului de pensii.
11. Crearea unui sistem de protecție a drepturilor cetățenilor Republicii Moldova pe piețele muncii din străinătate.

Partidul considera drept obiectiv social major formarea unui potențial uman adecvat exigențelor moderne pe plan educațional, științific, tehnologic, inovațional, cultural și moral. Cea mai eficientă politica socială a statului constă în crearea condițiilor economice pentru populația aptă de muncă în vederea ridicării substanțiale a nivelului bunăstării în baza propriilor venituri.

Obiective strategice sunt reducerea definitivă a sărăciei, eliminarea discrepanțelor în nivelul de trai al diferitelor segmente ale societății, asigurarea protecției sociale a celor mai vulnerabile pături ale populației, dezvoltarea sistemului de asistență socială echitabilă, cu destinație precisă.

Nu mai puțin importante sunt și următoarele obiective: asigurarea accesului general la serviciile social-culturale (ocrotirea sănătății, învățământ, cultura etc.), perfecționarea sistemului de pensii, crearea noilor locuri de muncă și creșterea gradului de ocupare în câmpul muncii, crearea unui sistem de protecție a drepturilor cetățenilor moldoveni pe piețele muncii din străinătate.

Partidul considera drept prioritate incontestabilă acordarea asistenței tinerei generații prin stimularea creării locurilor de muncă și angajarea tinerilor în câmpul muncii, în special după absolvirea instituțiilor superioare de învățământ.

Este necesar ca statul sa acorde ajutor financiar tinerilor familii, de asemenea la nașterea copiilor, alocația lunară pentru creșterea copilului, astfel contribuind si la rezolvarea problemelor demografice cu care se confrunta Republica Moldova. O sarcina aparte consta in contracararea exodului de cadre calificate prin acordarea subvențiilor si asistentei tinerilor întreprinzători.

Partidul pledează pentru mărirea graduala a pensiilor plecând de la valoarea coșului minim de consum. Indexarea sau aducerea pensiilor in concordanta cu nivelul inflației, nu contribuie la ameliorarea condițiilor de trai al acestei categorii de cetățeni socialmente vulnerabili.

XI. DESCENTRALIZAREA PUTERII SI CONSOLIDAREA AUTONOMIEI LOCALE

Extinderea si dezvoltarea în continuare a autonomiei locale este un element-cheie al transformărilor democratice din Moldova, in stare sa creeze premise reale pentru impulsivarea dezvoltării economice, sociale și politice a țării. Reformarea acestui domeniu transformă întregul sistem al relațiilor cetățeanului cu puterea și poate servi drept catalizator al schimbărilor democratice, in special in zonele rurale ale țării. Printre indicatorii formali ai gradului de democratizare a sistemului politic, nivelul de dezvoltare al autonomiei locale ocupă unul din primele locuri.

O larga autonomie locala le oferă cetățenilor posibilitatea sa se includă activ in procesul de autogovernare, precum si sa influențeze luarea deciziilor care afectează viața comunității, realitatea politica la nivel teritorial. Descentralizarea puterii încurajează activismul social si politic al oamenilor, astfel contribuind la formarea elitelor politice și a structurilor puterii la nivel local si central. În acest sens, autonomia locală joaca rolul factorului de integrare a vieții social-politice a țării, servește drept contrabalantă centralizării excesive a administrației publice.

Una dintre cele mai importante funcții ale sistemului autonomiei locale consta in păstrarea și dezvoltarea localităților, fondate de strămoșii noștri, creșterea noilor generații sănătoase și multilateral dezvoltate, promovarea culturii moldovenilor și a minorităților naționale care locuiesc în Moldova, distribuirea uniformă a populației în întreaga țară. Interesul real al cetățenilor in domeniul gestionarii resurselor locale pentru a satisface nevoile comunității constituie baza de dezvoltare a autonomiei locale.

În efortul de decentralizare a puterii de stat si de consolidare a autonomiei locale Partidul pornește de la următoarele considerente si principii:

1. Extinderea autonomiei locale in baza respectării principiului subsidiarității, care să contribuie la sporirea eficienței administrației publice locale, a democrației locale in ansamblu, concomitent cu asigurarea integrității puterii de stat din țară, in stricta conformitate cu prevederile Cartei Europene a Autonomiei Locale.
2. Delimitarea clar formulata a competențelor și împuternicirilor la nivel central și local al sistemului puterii de stat care asigura administrația publica. Atingerea acestui obiectiv este posibilă în cazul în care autonomia locală va fi percepută nu numai ca o reforma pur birocratica la nivelul autorităților locale, ci și ca o reforma socială si politica, care se înscrie in contextul procesului de tranziție spre un sistem democratic.
3. Elaborarea modalităților eficiente de atragere a populației in procesul de formare a mecanismelor care asigura raporturile constructive ale organelor puterii locale și a cetățenilor, membrilor comunităților locale. Cetățenii trebuie să fie conștienți că sânt subiecții de bază ai autonomiei locale, să înțeleagă importanța participării politice, iar

- autoritățile locale, la rândul lor, trebuie să conștientizeze nevoia asigurării legăturii permanente cu populația comunităților locale.
4. Optimizarea raporturilor autorităților locale cu populația în baza a trei direcții principale: ideologică (elaborarea conceptului comunității locale, a strategiei și programelor de dezvoltare, înțelegerea esenței autonomiei locale atât de organele puterii cât și de populație); structural-organizațională (construirea unei structuri organizaționale eficiente, determinarea funcțiilor specifice, pregătirea psihologică și profesională a cadrelor calificate); tehnologică (metode eficiente, mecanisme de gestionare, de autoorganizare a populației etc.).
 5. Legitimizarea următoarelor forme de participare a cetățenilor în administrarea locală: alegeri locale, referendum local, inițiativă legislativă, adunarea cetățenilor, organe de control social asupra puterii.
 6. Dezvoltarea cadrului juridic al autonomiei locale în baza unei delimitări clare a competențelor între diferite niveluri ale administrației publice centrale și locale, consolidarea instituțiilor administrației publice locale. Promovarea în practică a principiului de neamestec al organelor centrale ale statului în domeniul de competență al autonomiei locale.
 7. Depășirea înstrăinării birocratice a autorităților locale de populație, a stilului autoritar de gestionare a treburilor publice, a lipsei de profesionalism și competență, preponderent prin promovarea următoarelor direcții de activitate:
 - implicarea plină a cetățenilor în elaborarea programelor complexe de dezvoltare socială, economică și culturală, inclusiv în elaborarea strategiilor de dezvoltare, a planurilor generale de amenajare și dezvoltare a teritoriilor și localităților;
 - optimizarea legislației în scopul simplificării procedurilor organizaționale și juridice, diversificării modului și formelor de manifestare a democrației locale;
 - contribuirea nemijlocită la formarea clasei de mijloc în regiunile rurale ale Moldovei;
 - asigurarea independenței financiare și economice a unitarilor administrativ-teritoriale în baza promovării unei politici bugetar-fiscale care va consolida bugetele locale, astfel contribuind la dezvoltarea autonomiei locale;
 - intensificarea controlului din partea populației a administrației locale;
 - promovarea parteneriatului public-privat la nivel local, cu implicarea activă și responsabilă a administrației locale, organizațiilor sectorului asociativ și reprezentanților sectorului privat.
 8. Elaborarea strategiei și asigurarea dezvoltării regionale pe termen lung, promovarea politicii de stat în domeniul acordării asistenței zonelor subdezvoltate ale țării, încurajarea independenței și responsabilității autorităților locale pentru dezvoltarea teritoriilor respective.
 9. Echilibrarea nivelului de dezvoltare a diferitelor unități administrativ-teritoriale prin aplicarea unui sistem flexibil de asistență tehnico-financiară acordată de stat, a fondurilor de investiții, prin atragerea investițiilor interne și străine, precum și prin utilizarea creditelor preferențiale pentru impulsivarea mediului de afaceri.
 10. Păstrarea unei diviziunii administrativ-teritoriale optime, care ar contribui la îmbunătățirea interacțiunii între autoritățile locale și cele centrale, la dezvoltarea socio-economică a regiunilor, ceea ce este important în condițiile dezvoltării autonomiei locale, precum și pentru crearea stimulentei suplimentare pentru reunificarea țării prin soluționarea diferendului transnistrean.

XII. DEZVOLTAREA SISTEMULUI EDUCATIONAL

Partidul conștientizează că edificarea unei societăți moderne necesită un sistem de educație performant ce corespunde rigorilor timpului, se bazează pe valorile general umane, pornește de la cunoașterea și interpretarea științifică a fenomenelor. Pentru a construi o societate modernă ce corespunde standardelor internaționale avem nevoie de cetățeni cu un grad înalt de moralitate, de specialiști calificați, capabili de a implementa tehnologiile moderne în economia națională, specialiști care ar putea să elaboreze produse noi.

Astăzi, pentru a avea o economie competitivă avem nevoie de specialiști de înaltă calificare în toate domeniile de activitate. Asigurarea creșterii economice nu poate fi concepută fără modernizarea componentelor tehnologice și intelectuale care își găsesc originea într-un sistem educațional complex. Pornind de la aceste obiective Partidul declară prioritare următoarele teze:

1. Ajustarea învățământului la standardele internaționale moderne;
2. Asigurarea drepturilor egale la studii de toate nivelurile indiferent de statutul social, apartenență etnică, rasă, convingeri religioase și sex;
3. Garantarea învățământului laic în Republica Moldova;
4. Garantarea de către stat a învățământului mediu gratuit și oferirea posibilități pentru învățământul superior gratuit la toate nivelurile pentru cei mai talentați tineri;
5. Organizarea învățământului liceal pe profiluri vocaționale, ceea ce ar permite o corelație mai bună între liceu și universitate. În același scop, dezvoltarea unei rețele de licee dotate cu cămine, bază tehnico-materială performantă și cadre didactice de calificare înaltă;
6. Dezvoltarea învățământului tehnico-profesional pentru pregătirea cadrelor calificate la specialitățile necesare economiei naționale;
7. Optimizarea sistemului de universități, crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a acestora și stimularea cadrelor didactico-științifice. Stabilirea unui număr minim de studenți pentru o universitate drept una din condițiile de bază pentru acreditare.
8. Declararea examenelor de bacalaureat drept examene de finisare a studiilor de liceu. Diploma de BAC trebuie doar să ofere dreptul de a continua studiile în sistemul de învățământ superior, fără a lua în calcul media examenelor respective.
9. Admiterea în instituțiile de învățământ superior va tine de competența exclusivă a fiecărei instituții de învățământ superior și se organizează în baza metodologiei proprii. Introducerea acestei practici la nivel de minister creează condiții de dezvoltare a corupției la admitere;
10. Distribuirea anuală a burselor de stat în sistemul de învățământ superior doar în baza notelor medii acumulate. Aceasta va duce la stimularea interesului față de învățatură din partea studenților;
11. Acordarea posibilităților pentru obținerea unor profesii înrudite cu profesia de bază prin dezvoltarea și stimularea învățământului la distanță;
12. Asigurarea continuității studiilor în rețeaua liceu-licență-masterat-doctorat și evitarea situații în care curriculele unor discipline la diferite nivele de studii parțial se suprapun;
13. Unificarea planurilor de învățământ pentru specialitățile identice din cadrul universităților. Crearea în cadrul ministerului a unor grupuri de specialiști pentru aprecierea calității planurilor existente și elaborarea unor standarde ce țin de pregătirea specialiștilor.
14. Stimularea firmelor/organizațiilor în vederea angajării în câmpul muncii a tinerilor absolvenți precum și perfecționarea acestora și avansarea în funcții pe parcursul primilor ani de activitate prin crearea unui sistem stimulator de impozitare a veniturilor;
15. organizarea și realizarea stagiilor profesionale în cadrul organizațiilor, companiilor, societăților, etc., în perioada de vară.

XIII. PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE A ȘTIINȚEI

Importanța științei în dezvoltarea societății moderne este o axiomă incontestabilă. Practic orice domeniu de activitate nu poate fi conceput fără implicarea științei, fie la nivel de idei și argumente, fie la nivel de tehnologii avansate, care își lasă amprenta în activitatea noastră de zi cu zi.

Competitivitatea economiei naționale pe piețele mondiale va depinde în mare măsură de capacitatea ei de a genera idei noi, de a însuși producerea de noi mărfuri, de a implementa tehnologii avansate. Aceasta ne obligă să întreprindem o serie de acțiuni, menite să ridice la un nivel calitativ nou cercetările științifice din țară. În ultimii 20 ani au fost înregistrate o serie de fenomene care s-au răsfrânt negativ asupra științei. Sutele de milioane de lei investite anual în acest domeniu de activitate nu sunt justificate, deoarece atât calitatea cât și numărul de soluții științifice certificate sunt sub limita așteptărilor. Ar trebui de luat în considerație că în ultimii 10 ani pentru știință au fost cheltuite în jur de 4 miliarde lei.

Situația creată în cercetare se datorează în mare măsură modului de organizare a științei în Republica Moldova. Astăzi Academia de Științe este responsabilă de politica statului în sfera științei și inovării realizând atât comanda de stat, cât și controlul respectiv în domeniu, ceea ce practic o situează pe poziție de monopolist. Ținând cont de forma de organizare, drepturile atribuite și privilegiile de care se bucură, Academia de Științe seamănă tot mai mult cu un Stat în Stat. Pentru a redresa situația creată sunt necesare intervenții urgente în legislație. Printre acțiunile menite a fi întreprinse în timpul apropiat în vederea aducerii științei la nivelul necesar pentru dezvoltarea social-economică a țării în conformitate cu standardele europene s-ar număra următoarele:

1. Stimularea climatului inovațional în toate structurile de cercetări științifice;
2. Crearea ministerului învățământului și cercetării, precum este în majoritatea țărilor europene. Subordonarea activității institutelor de cercetare acestui minister;
3. Determinarea direcțiilor prioritare în domeniul cercetării pornind de la necesitățile dezvoltării social-economice a țării;
4. Declararea cercetărilor aplicative pentru economia națională drept prioritară. Conștientizarea faptului că cercetările fundamentale pentru Moldova, cel puțin la etapa actuală de dezvoltare, reprezintă mai mult un lux decât o necesitate. Totodată, astfel de cercetări nu pot fi stopate definitiv cel puțin din considerentele existenței unor școli cu renume, care trebuiesc păstrate;
5. Fondarea în regim de urgență a institutelor de cercetare în cadrul principalelor universități din țară, în conformitate cu practica mondială. În așa mod se va crea o atmosferă sănătoasă de concurență între institutele de cercetare academică și în mediul universitar. Determinarea statutului cercetătorului științific și a cadrului didactic. Finanțarea echitabilă a institutelor de cercetare academică și a institutelor de cercetare universitară;
6. Introducerea unor bariere dure în calea plagiatului și copierii în mediul științific.
7. Stabilirea unor norme stricte, a căror respectare ar permite anual obținerea titlului de membru titular, membru corespondent și membru de onoare al Academiei de Științe, evitând practica concursurilor existente. Aceasta ar exclude agiotajul care există în jurul alegerilor actuale și acordarea nejustificată a titlurilor;
8. Stimularea colaborării internaționale prin încheierea unor acorduri la nivel de guverne/ministere în domeniul cercetărilor științifice;

9. Atragerea tineretului în cercetare prin acordarea unor burse speciale, facilitarea soluționării problemelor de trai, practicarea unor stagii științifice în centre de cercetare renumite de peste hotare, includerea în proiecte de cercetare;
10. Crearea unor condiții favorabile pentru atragerea capitalului privat în efectuarea unor cercetări importante pentru economia țării.

Organizarea periodică a dezbaterilor publice care ar viza problematica științifică. Informarea corectă a publicului larg asupra realizărilor obținute de cercetătorii din republică trebuie să devină o datorie de onoare a mass-media, contribuind astfel la înțelegerea rolului științei în societate și a problemelor celor care activează în sfera cercetării științifice.

XIV. DEZVOLTAREA CULTURII

Doar o societatea moderna bazată pe fundamente culturale este în stare să edifice o construcție socială echilibrată, cu economie trainică și durabilă, capabilă să asigure un mod de viață civilizată membrilor comunității. Cultura și patrimoniul cultural moștenit de la predecesori reprezintă condiția spirituală a dezvoltării, creșterii economice și coeziunii sociale.

În viziunea Partidului, misiunea culturii, ca element definitoriu al societății moldovenești, constă în construirea, menținerea și dezvoltarea axelor valorice ale societății, care reprezintă condiții ale existenței ființei umane. Cultura este nu numai un factor al calității vieții, dar și o expresie a identității individuale și naționale, a valorilor esențiale care trebuie asumate și susținute prin demersuri și programe sprijinite de stat.

Cultura are un impact important asupra dezvoltării sociale, constituind și un instrument prin intermediul căruia pot fi rezolvate diverse probleme, inclusiv de ordin social-economic. În acest sens, cultura apare ca un factor de dezvoltare comunitară, modernizare și sustenabilitate, de identitate, coeziune și integrare, fiind tot odată și exponentul calității vieții umane.

Într-o societate care își asumă modernizarea și dezvoltarea durabilă ca un obiectiv strategic fundamental, cetățenii trebuie să aibă condiții de acces la educația de bază, la procesul de formare și îmbogățire culturală continuă, să beneficieze de șansa de a fi producători de cultură, depășind astfel statutul de simpli consumatori de divertisment, statut cu care sunt deseori identificați.

Ținând cont de necesitatea impulsivării politicilor în domeniul culturii, precum și valorificării potențialului cultural al societății moldovenești, Partidul definește obiectivul general al dezvoltării durabile în domeniul de referință după cum urmează:

1. Elaborarea direcțiilor strategice de evoluție a procesului cultural din Republica Moldova, menit să contribuie la dezvoltarea socio-economică continuă a țării.
2. Promovarea culturii în calitate de catalizator al creativității, factor extrem de important pentru impulsivarea procesului de modernizare a societății moldovenești.
3. Democratizarea procesului cultural prin instituirea sistemului transparent și participativ de administrare a acestui proces.
4. Promovarea culturii drept element important în cadrul relațiilor internaționale ale Republicii Moldova.
5. Crearea unui sistem modern și eficient de conservare și punere în valoare a patrimoniului cultural pentru a stopa procesul lui de degradare.
6. Dezvoltării industriilor culturale prin crearea condițiilor și mecanismelor favorabile realizării acestui scop.

7. Promovarea tinerilor talente prin acordarea unui sprijin eficient din partea statului, sectorului privat și cel asociativ.
8. Promovarea diversității culturale și a dialogului intercultural pentru integrare și incluziune socială.
9. Promovarea unui management cultural performant intru rentabilizarea activității instituțiilor de cultură.
10. Reformarea sistemului și principiului de finanțare a culturii pe bază de priorități naționale și proiecte in domeniul de referință.
11. Rezolvarea in regim de urgenta a problemelor acute din domeniul culturii: protejare a patrimoniului material și imaterial, completarea colecțiilor muzeelor și bibliotecilor, formarea cadrelor artistice și de specialiști din domeniu, ameliorare nivelului de dotare tehnica și materiala, de informatizare a instituțiilor din domeniul cultural.

Pentru a realiza în practica transformările politice, sociale și economice majore trasate de Partid, sânt necesare premise, condiții și resurse adecvate, în primul rând responsabilitatea în fața poporului, voința politica, gândirea strategică și spirit reformator autentic, de care dau dovadă membrii Partidului Forța Poporului, asumându-și plener responsabilitatea pentru prezentul și viitorul Republicii Moldova.

În acest context, venirea Partidului la putere și punerea în aplicare a priorităților strategice și obiectivelor trasate de Programul Politic al PFP, vor crea premise reale pentru normalizarea situației din țară și fortificarea statului moldovenesc.

Vom atinge aceste obiective strategice, numai dacă acțiunile noastre și eforturile vor fi in armonie cu normele moralei creștine ale strămoșilor noștri, cu idealurile de adevăr și dreptate.

Prin muncă, mobilizare și disciplină va renaște Patria noastră – Moldova, țara în care vom trăi în armonie și libertate, ne vom crește și educa copiii și nepoții!

E destul ca Moldova să fie țara șanselor ratate și cea mai săracă din Europa! Sa oprim populaștii și politicaștrii iresponsabili, demnitarii corupți, provocatorii politici, care subminează dezvoltarea economica și socială a statului!

A venit timpul sa ne resuflecăm mânicile și sa facem ordine în Moldova! Împreuna vom construi o Moldovă puternică, prosperă, cu care ne vom mândri noi și urmașii noștii – cetățeni liberi, cinstiți și responsabili ai acestei țări!